Akademiskt skrivande

En praktisk guide

	С	A R () L	Ι		LI	N	N	
I. (QUAI	RUPEDIA.	lactiform.	I I	A V ur plamofum	I E S. Ale duz. Pedes dua. Femine oriparz.		Corper nudi	AMPHIBIA. um, vel fquamofum. Dentes moleres religas femper. Piene nulle.
A S SA	Homo. Simia,	Nado se lefem. Artenzones. Portenzant. Digital Politicas anatochica funda.	H Zaropana abele. Americana rabele. Anterioa falcus. Anterioa falcus. Anterioa falcus. Papio. Serpra. Ceropibecus. Cynosphalus.		Pfictacus. Strix. Falco.	Dight pells selid 3. policus 2.	Pfinera. Dubo. One. Nofice. Ultals. Apolis. Vultar. Buleo. Pitco. Cysoopes. Miros. Lanies. Pyperps. Nfs. Tamerolus.	Tefludo.	Corper quadrapedium , creds do- libroum , poemie caren. Rana selecte. Species
	Beadypus. Urfus,	Digit 3, rd b 3. Digit 5	Al. Aparent. Tardigreba. Urlus. Cont Mrg. Wickley Arch.	PIC	Paradifiza. Coracias.	Franc s. loggifferm , fogulare , nec alle , nec uropygio infam. Per alaft, Joffrice exterioces grafatin berrieres.	Manacodina. Avis Pundifices. Pics.	E Lacerta.	Copies quairspediem, caudarum, Cocoodius, Augaroc. (quamolus, December of Cocoodius, Augaroc. December of Cocoodius, Augaroc. Lakanandes up. Lawandes up. Lawandes up. Lawandes up. Lawandes up.
PER. R. Dente primers 6, u Pedes mybifeli ,	Leo. Tigris. Felis.	Colones in the cross spotten. Digist J	Tight. Patient. Feli. Cont. Lynz.	fapense comprellem, convexum. CH.R. CH.R. Roft. longift seat.	Coevas. Coculus. Picus. Crethis.	Po cánh, Antrino mynino. Digisi pada navid n. podíci n. Jagieno intro. Digisi pada navid n. Jagieno pada navid n. Jagieno intero. Jagieno magalaton. Jeo cánh. Jagie, precis incurvam.	Curvas, Comiz. Mossoduls, Lupus. Carpocataftes Cucolas. Torquila f. Janz. Ficus nigesvarius. Cenths.		Serenti stry.
risque : Auta anguiculari.	Maftela,	Dight 5 Scandens. Denn mobres 4. utringer.	Maries. Zibelibsu Virena. Muliela. Putorka.		Sitta. Upupa. Ifpida.	Per glaft, Agle, triangulare. Per glaft, Caper plants criterum. Per glaft, cujus digitas cerimus medio adaediras tebas uniquia.	Picus cisereus Uyupe. Ujudu. Merope.		Hydras.
randii longiores :	Didelphis. Lutrs. Odobærus. Phocs.	Dies f	Patientes, Pofem. Lutra. Roff. Morjus. Conta marinus.		Grus. Ciconia, Ardes.	Caper plint , febrettedi. Cipper plint , febrettedi. Cipper mediat inferse ferrette.	Gos. Cicesis.		
emer acuti.	Hyans. Canis,	Dight 4 Column Spierre policies. Colonic lecvis. Dight 5. Manusco 20. St. + pett. 6. abdom.	Hymn Paur. Fines Lastini sajer vi- di er delvişle Anyan. Cosis. Lupus. Squillathi. Vulpus.	Ordenson	Platelea. Pelocarras.	Bylv. depretto-planes; agin fabret. Bylv. deprettes; agin vegetoslato; ladere bark lathudare. Bylv. cesico-convexes; Bylv. cesico-deprettes.	Places. Coocressive. Oloc. Elder. Antie. Ant. Bornichs.		PARADOXA. Hyaza, cupror enguiso, pelibus daobus, collis fa PARADOXA. Hyaza, cupror enguiso, pelibus daobus, collis fa Paradoxa. Hyaza, cupror enguiso, pelibus daobus, collis fa purga, failification referred hipera Apocalypica 83, po- turnis il peccino pieratos pretizos, fed fallo. Nacion filo faile per construction protector, fed fallo. Nacion filo faile reference medicale, con filo yealines de to Perinconnelleiri, sò Amphibieren denbosa deveri, fa RAMA-Piera I. RAMA E PIERA MARAMAPPRO
	Meles. Talpa. Erisaceus. Vesperalio.	digit : Chyen medl cipita jufa longisera. Chyen fapette silvett informe nigricus Digit ; , santerior matini. Digit ; , santerior matini. Digit ; , santerior frammofa munitus.	Trans. Ziberha. Tripa. Echinas terrebris. Armedito. Vulperillo. Felis volum Sal. Canis volum Sal. Canis volum Sal. Canis volum Sal.	ES co-formann.	Mergus, Graculus, Colymbus, Larus,	Agin. contoc-seprentes. Agin. splindsforme , apie niusco. Agin. contoum , apie niusco. Agin. Sobietum. Preio infu mopulite. Agin. Sobietum. Preio in mopulite.	Arm fers. Joshia. A. Danyle. Menyas. Menyas. Menyas. Menyas. Menyas. Carlo ayas. Gracias epst. Caynaba. Caynaba.	poem, & rock burgi, fireili ANNE CAP. nimalis specie per fimilis ple tursliter. Fi tes Ferino-m cillime detrace RANA - P	
GLIRES. Descriptioners 1, union Pader multifali.	Hyfiriz, Sciurus, Caftor, Mus,	deve hammen. Gepes (haofan. Delo) 4	Hyfrix. Scienza volana. Fiber. Rattus Mas domedicus bactheras marcous. Lemuce. Marmora.	Robrat Glindraco- terciniculum.	Charadrius, Vanellus, Tringa, Numenius.	Per Sieft. Agfer spez compocities. Per Sieft. Agfer spez trees. Per elast. Agfere digita bereitze. Georp presson cellulus. Per elast. Auform digita bereitze. Cript Emples. Per elast. Auform digita bereitze. Per elast. Auform digita bereitze. Per elast. Auform digita longius.	Fica metho. Franta. Franta. Lipeda. Cipeda. Trings. Gulmida. Gulmago. Limeda. Augusts. Reconviorins.	All Terramentalities, the Anaphiloseus desired several, Macha-Pares I. Marca Pares Meramentalities, Macha-Pares I. Marca Pares Meramentalities, and individual facilities on seismer. Rene, set a shadown a planning and the chiles plane. He may be a plane of the plane of the chiles plane, the plane of the chiles plane of th	
1	Lepus. Sorex.	Digital S. Derror carlor action.	Lepus Cusiculos. Sorex.		Struthio.	Per génét. Digisi membranis suffi. Capar exposés-critatura. Per xénét. nbique podico.	Stratus equation. Stratus exercise.		
Down prisernicent, chul- anisi exerti, vilidi.	Hippopotamus Elephas, Sus,	Acaman is inguisales. And integris. Adaman is inguisales (Arifs). Pede quieled. Acaman is politories. Acaman is chicamates. Acaman is chicamates. Acaman is chicamates. Acaman is chicamates.	Equat. Aliva. Outges. Zeles. Equat marisos. Espisa marisos. Espisa. 1 Filiascense. Sut. Aptr. Porcut. Espisyroalis. Tijicu.	Asfras cosco-incurum.	Cafinarius. Otis. Pavo. Meleagris. Gallina. Tetrao.	Per plaft, abliga pullico. Cape gaint o principio constant. Per plaft, abliga politico. Cape displato, politico. Cape displato, politico. Per alaft. Capes corolla punnet. cen. Per alaft. Peres pupilla. Guie sente. displat. displatadata in- flueda. Per alaft. Peres combonas ferrata. Guie serente depita longitat. dis- per alaft. Peres combonas ferrata. Guie serente depita longitat. dis- per alaft. Peres combonas ferrata.	Tards. Fave. Gallopore. Gallops	agno adfimili pens umbilic devorari tem Filicinis Amo iryo Ocir all	stur ; cui cuilis siterius plante è terra erun um intrat ; idenque farguine praditus à tr erè dicitur. Est autem artificios ex radicib tritanis compositus. Naturaliter sutem est Es agoricà descriptus , qui ouncia data habet seu
Petrojen. Deste primere in Petr uspilio.	Camelus, Cervus	Corner series , primum pitch, fishts , as apic concerns, phrimin remote received a phrimin remote reference res.	Dromofacias. Radiasas. Glams. Facos. Camelopardello. Capera. Aris. Cerrus. Parycoros. Ribero. Rangilor.	References	Colemba. Turdes.	Egit. redum , ad hafa forfuncum. Mars obleage, membesada Repend infradim. Palt. parm converse. Plana rofis hafa tagus.	Parfaces, Ungelies, Tetras, Sonafa, Lapopes, Perila, Cournis, Columbs, Tursus, Palenthes, Occas, Turdor, Mersis,	dunn, & quantibus firms tura priceis v n.a. vid. Kess Bransect. è lignis putri Sed fucum in medo adhere	Avis species, cujus unicum in mundo indiv- um decreptis ex fertil busho, quod fibi ex en senze, repoenderer sibulole ferture, edicion fabi- rita periodum. Est verò Palusa Dacturiri più e Annua Scottoco & Concesta Anatrias dis in mare sibjedis nufci à Veterbus credite apositi Lossa internesis fais postiformibus, i mai, quali versus lile safte Benésis indo on mil, quali versus lile safte Benésis indo on
inferiores tuna	Capra.	Carma furfare veris. crefts , Stakes.	Alces Hirosa, Ibes. Rapicapus. Strephotres. Gazella. Tragelaphus.	CES.	Sturnus. Alauda. Motacilla.	Rafe, refirm febreres. Liegus birds contes. Liegus birds contes. Liegus birds digitis ipfe longion. Liegus graffe, Franci nigricant. Liegus april bildus lacenzus.	Alauda. Mosacila: Omascha. Morala squatica.	ter. Dance corpore anguiso, duchus pedibus, dunbus as Vespertilionis instar, chi Lucarta aiara, vel Reja per an montrole ficta, chi fercus. Aurosas, Monaria Horologii minimi sonitam odons in rienbus, chi Perintala passiaseriar dictus, qui ligra perforeasse interesse.	
un; Syeriers	Ovis.	Corone retrection flexa, interio , regala.	Oris vulgaria. - Arabica Afficana Angelenfia.	III.	Luftinia.	Safte, gracile rechem. Lingue upon billion laceratus.	Lulonia, Ficedula, Esthacus, Treglodyen, Ortolos Andi,	caque inhabit	E. Carrette accord do Gu brance
and the	Bos.	Corona entrodium verfic, lauritata , lievis.	Box. Urm. Bilon. Dubalia,		Parus. Hirundo. Loxia.	Ante, guelle. Lingue spec trancatus , 4 fais in- fraction. Rajin, gracie , ad bails depertion , minimum : Afte suspicition. Ante: confirm , sugress , herre , confirm , undione convexes. van , undione convexes.	Pires. P. caudatus. - criticas. Historia. Captinulgas. Corcolamates. Loca. Typicals.		
, () i.e. 1942		Alamay and the same of the sam			Ampelia.	Bajo crafium , redium. Jumpum spices necessil membra- necei.	Garra'us Schem.		
Ordines	General	Charafteres Generum:	Species.		Fringilla.	Rejo- craffern. Administracyce showers first quodent ad builts recipie.	Pringilla. Cardedia. I-mbetia. Spirus. Puller.		

Linnæus, C. (1735) Systema naturæ, sive regna tria naturæ systematice proposita per classes, ordines, genera, & species, Lugduni Batavorum: Haak.

Christopher Kullenberg

Senaste versionen: https://github.com/christopherkullenberg/akademisktskrivande

Denna kompilering: 1 november 2022 Licens: GNU General Public License v3.0

INNEHÅLL

1	Referenser och röstseparering 5						
	1.1	Refererande i allmänhet 5					
	1.2	Vad är en korrekt referens? 6					
	1.3	Röstseparering och referenser 7					
	1.4	Bättre text genom referenser och röstsepare-					
		ring 9					
2	Röd	tråd och stringens 11					
	2.1	Delar och helheten 11					
	2.2	Stycken och rubriker 11					
	2.3	Disposition och teckengräns 11					
	2.4	Typer av röda trådar 11					
3	Vete	nskapligt språk 13					
4	Rev	isioner och redigering 15					

REFERENSER OCH RÖSTSEPARERING

Videoversion: https://youtu.be/lJbH-CLiLYo

1.1 REFERERANDE I ALLMÄNHET

När man skriver en akademiskt text är man i princip alltid beroende av vad andra har sagt före en själv. Det kan handla om andra forskares resultat, metoder, teorier eller källor hämtade från arkiv, databaser eller från internet. Varje gång man hänvisar till någon annans arbete **måste** man göra en korrekt referens. Det finns flera anledningar till varför så är fallet:

- 1. Det måste vara tydligt vilka tidigare arbeten du bygger på.
- 2. Det måste framgå vilka tankar och resultat som är dina och vilka som är andras.
- 3. Undvika plagiat.
- 4. Det är god sed att referera som en service till läsaren så att det blir enkelt att granska och bygga vidare på texten.

Finns det situationer när man inte behöver referera? Svaret är ja i följande två undantag: För det första behöver man inte referera när man skriver fram sina egna tankar eller resultat (eftersom man själv står som författare till texten). Exempelvis:

"Jag observerade två kattugglor i Renströmsparken den 16 oktober 2022"

"Jag anser att Einsteins fysik är överlägsen Newtons"

I båda dessa fall har jag tydligt angett att jag i det första exemplet själv har genomfört observationen och att det i andra fallet uttrycks en personlig åsikt.

För det andra behövs det heller ingen referens när man uttrycker något som är allmänt känt, exempelvis:

"Polonium upptäcktes av Marie Curie."

"Kokpunkten för vatten är 100 grader Celsius vid havsnivå."

Vad som är allmänt känt varierar dock beroende på vem som är den tänkta läsaren. En fysiker, en matematiker och en historiker kommer att som läsare betrakta olika saker som allmängods. Som tänkta läsare kommer de även ha olika krav på hur noga och när man bör ange en referens.

1.2 VAD ÄR EN KORREKT REFERENS?

Den grundläggande och överordnade principen för att referera är att man ska kunna hitta den källa som åberopas. Exakt hur och med vilken stil man gör det är mindre viktigt, bara man är konsekvent och håller sig till samma stil genom hela texten.

I löpande brödtext är de två vanligaste sätten att man antingen använder namn-årtal (Svensson, 2022) eller att man gör en fotnot. Vid direkta citat anger man även sidnummer, och ibland ett omfång av sidor när man hänvisar till en viss del av verket.

I slutet av varje text, eller i vissa fall i fotnoter, så gör man en litteraturlista. Här ska allt man behöver för att hitta källan finnas. Grundläggande för böcker är:

- Författare
- Årtal
- Titel
- Förlag
- Utgivningsort

Därefter har olika källor ytterligare minimikrav:

- Tidskriftsartiklar behöver även volym och nummer, samt gärna även DOI-nummer.
- Internetkällor behöver förutom URL även datum för när källan hämtades.
- Databaser, kod-repositories och outgivna källor kan ha sina specifika sätt att hänvisa till. Här får man läsa på från fall till fall.

Det rekommenderas varmt att använda en referenshanterare för att hålla ordning på referenserna och snabbare kunna producera sorterade referenslistor. Det finns flera varianter, både de som är gratis och som kostar pengar, öppen eller stängd källkod och klient- respektive webbaserade tjänster.

1.3 RÖSTSEPARERING OCH REFERENSER

En text består egenligen inte av olika "röster", det är ju trots allt fråga om det skrivna ordet snarare än det talade eller sjungna. Men det kan ändå vara användbart att tänka i termer av att en välskriven akademisk text innehåller inte bara många röster, utan även har ordnat dessa tydligt och

med en slags harmoni som gör att man enkelt kan följa röst för röst genom texten.

Den enklaste formen av röstseparering kan exemplifieras med:

"Ptolemaios hade en geocentrisk världsbild, medan Kopernikus förespråkade en heliocentrisk modell."

Detta ger oss två röster som är tydligt separerade. Man kan även se det som tre röster, eftersom jag som författare till meningen ju är den som fogat samman Ptolemaios och Kopernikus.

Vi kan lägga till ytterligare en röst:

Ptolemaios hade en geocentrisk världsbild, medan Kopernikus förespråkade en heliocentrisk modell. Skiftet mellan dessa två världsbilder kallade Thomas Kuhn för vetenskapliga revolutioner¹.

I fallen med Ptolemaios och Kopernikus kan dessa påståenden betraktas som allmängods, de behöver ingen direkt referens till originalverken. Men när det kommer till Kuhns begrepp är det både tydligare och mera korrekt att ge en exakt referens till boken *De vetenskapliga revolutionernas struk*tur.

Om vi däremot citerar direkt ur en källa måste vi alltid ange en full referens inklusive vilken eller vilka sidor vi har hämtat citatet ifrån:

¹ Thomas Kuhn. *De Vetenskapliga Revolutionernas Struktur*. Lund: Bokförlaget Doxa, 1979.

Med dagens mått mätt förefaller metodkapitlet i *Systema Naturæ* vara både kortfattat och kryptiskt. Ur den engelska översättningen från 1806 lyder det i sin helhet:

"[T]he soul of Science, indicates that every natural body may, by inspection, be known by its own peculiar name; and this name points out whatever the industry of man has been able to discover concerning it: so that amidst the greatest apparent confusion, the greatest order is visible."²

Vid direkta citat måste vi vara nogranna, speciellt när det rör sig om källor som har utkommit i flera olika utgåvor och översättningar. I detta fall har vi tydligt angett att det är den specifika engelska översättningen från 1806 som vi citerar ur, så att den som granskar citatet kan gå tillbaka till originalet. Två röster förekommer, dels min korta kommentar om att metodkapitlet förefaller vara "kortfattat och kryptiskt" och sedan kommer Linnés originalröst (om än översatt till engelska).

1.4 BÄTTRE TEXT GENOM REFERENSER OCH RÖSTSEPA-RERING

Att göra korrekta referenser är enkelt, men kanske mördande tråkigt. Röstseparering är lite svårare, men man får snart till det rätt om man övar lite. Det är alltså ganska små saker, men de har mycket stora effekter på texten som helhet.

För det första blir den akademiska texten mera korrekt i formell mening. Detta på grund av att texten nu åberopar andra texter på ett sätt som gör att den kan dra nytta av

² Carl von Linné. A General System of Nature,: Through the Three Grand Kingdoms of Animals, Vegetables, and Minerals, Systematically Divided Into Their Several Classes, Orders, Genera, Species, and Varieties ... Lackington, Allen, and Company, 1806, s. 3.

tidigare forskning. En text med många referenser är ofta en text som vilar på en solid grund av inläsning och förståelse för det problem man skriver om.

För det andra ligger det i det analytiska tänkandets struktur att tänka i termer av "röster". Det är när vi jämför, kontrasterar och diskuterar flera olika idéer, resultat eller metoder, som vi gör det möjligt att tänka nytt och självständigt.

RÖD TRÅD OCH STRINGENS

- 2.1 DELAR OCH HELHETEN
- 2.2 STYCKEN OCH RUBRIKER
- 2.3 DISPOSITION OCH TECKENGRÄNS
- 2.4 TYPER AV RÖDA TRÅDAR

VETENSKAPLIGT SPRÅK

REVISIONER OCH REDIGERING

LITTERATUR

Kuhn, Thomas. *De Vetenskapliga Revolutionernas Struktur*. Lund: Bokförlaget Doxa, 1979.

Linné, Carl von. A General System of Nature,: Through the Three Grand Kingdoms of Animals, Vegetables, and Minerals, Systematically Divided Into Their Several Classes, Orders, Genera, Species, and Varieties ... Lackington, Allen, and Company, 1806.